

Galambozó

A szarvas-szobros téren mindössze csak egy pad van. Minden tavasszal más színűre festeti az önkormányzat, az idén fehér. /Nem sokáig!/
Délutánonként, írás közben, jólesik egy kis séta, különösen ha ilyen napos, meleg az idő. Leülök a fehér padra. Ma különösen fehér. Talán az erős naptól, mint Szőnyi padja Zebegényben, csak nincs annyi levegő körülötte, de ez most nem lényeges. Igen, valahogy úgy ragyog. Legalább én is ragyogok tőle! Mert ragyogni jó dolog. Én legalábbis szeretek.

Feltűnik egy fekete, hosszú kabátos férfi, arca őszes-borostás. Idegen lehet, mert még sose láttam. Furcsán viselkedik, többször fölfelé és körbenéz, mintha keresne valamit, vagy valakit. Rajtunk kívül még sokan sétálnak itt, ők is megállnak, és már mindenki kíváncsian nézi a férfit. Láthatóan ez csöppet sem zavarja, mintha még fütyörészne is közben... Aztán felkiált, nem túl hangosan, nem értem, hogy mit, pedig vagy húsz méterre áll tőlem, és odamegy a gingo fához. Meg kell adni, van ízlése. A legszebb fát választotta. Legalábbis azok közül, amik itt a környéken találhatóak. Az idegen simogatni kezdi a fa törzsét, mint egészséges férfi a nő testét, aztán az ágait, már amelyiket eléri, végül ujjjaival a leveleket simogatja, az emberek meg csak állnak, és bámulnak. Ők sem, én sem tudjuk mire vélni a dolgot. Eltart egy darabig, amíg a leveleket végigsimogatja, de senki sem mozdul.

Egyszer csak előhúz egy galambot a zsebéből és fölteszi az ágra. Nem repül el. Majd egy másik madarat is a fára ültet, egyre többet és többet. Mind más színű. A legnagyobb meglepetésünkre egyik sem repül el. Sőt! Majdnem mozdulatlanul ülnek ott, ahová a férfi ültette őket.

Galambozó, galambozó..., suttogják az emberek, egyre érthetőbben, hangosabban. Szóval galambozó. Akkor mégiscsak ismerik. Láthatóan örülnek az attrakciónak, vagy minek nevezem. Engem is valami kellemes hangulat kerít hatalmába.

Rejtély, hogy fér el ennyi galamb egy kabát zsebeiben? És nem értem, a madarak miért nem repülnek el? Azt viszont megértettem, hogy az idegen ezt miért csinálja. Azt az egyet megértettem.

Csodatétel

Akkoriban nyomós okom volt arra, hogy kerüljem az embereket. Ezért gyakran sétáltam a krematórium körüli parkban. Egy alkalommal mégis találkoztam valakivel. Egy régi ismerősöm jött szembe velem. Üdvözöltük egymást, majd mosolyogva egy fehér, lapos, apró porcelántégelyt nyomott a kezembe, és szó nélkül eltűnt.

Megnéztem. Sötétszürke, nagyon finom hamu volt benne ...

Csodatételre készülök, meséltem a barátnőmnek, Karolának. A város vezetése kért meg rá. Valahogy úgy vannak velem, mint a spártaiak Tyrtaios énektudományával. Ezért aztán hónapok óta rendszeresen gyakorolok, úgy mint a valódi csodatevők. Csak én nem vonulok el a világ elől. Templomba és éttermekbe is járok, az utcán annak is köszönök, akit nem ismerek. Nem hordok különleges ruhákat, a csodát is egyszerű farmer-póló öltözékben fogom végrehajtani.

Egyik délután, sétám közben megszólított egy ember, aki mint elmondta, szénégetőből hullaégető lett, a helyi krematóriumban. Nem önszántából, hanem mert elfogytak körülötte az erdők, és volt egy megüresedett álláshely, hát elfogadta. Végül is, mondja ő, ott is égetni kellett, meg itt is azt kell. Ez a munka talán azért jobb, mert nincs az a nagy füst. Meg az időbeosztása is komfortosabb. Szóval megszólított, és azt kérdezte, hogy valóban én vagyok-e a város megmentője? Ezt nem tudtam neki

megmondani, mert én csak egy egyszerű csodát fogok tenni, s hogy ez megmenti-e a várost, vagy sem, azt bizony nem tudom előre. Láttam az arcán, hogy egy kicsit csalódott. Gondolom azt várta volna, hogy majd bólogatok neki, hogy bizony én vagyok a város megmentője, nyugodjon meg ő is és mindenki, mert én olyan csodát fogok tenni... satöbbi. De most miért mondjak olyasmit, amiben magam sem vagyok biztos.

Közeledett a kitűzött nap. Egyébként ez volt a legeslegutolsó időpont, amikor még a csodával segíteni lehetett. Azért tettük a rituálét az utolsó pillanatra, hogy biztosra menjek, hogy minél több időm legyen a fölkészülésre. Nagy volt a tét. Az egész város lázban égett, nagyon készültek az eseményre. Hogy csak néhány példát említsek, Karola tűzpiros Katti Zoob ruhát csináltatott, a polgármester felesége egy vagyoneért vásárolt külön erre az alkalomra száz százalékos cahsmere Chanel ruhakölteményt, és új Armani öltönyt a férjének. Az utak mellé végig virágokat ültettek, betömködték a kátyúkat, a parkba a sétányokra tiszta, fehér kavicsot szórtak, a templomba új oltárképet festettek egy végtelenül híres festővel, az étterembe pedig egy olyan zenegépet hoztak a régi helyett, amiből még csángó népdalok is szóltak. Persze hosszú a beruházási lista, nem áll szándékomban mind felsorolni, de azt mindenképpen hadd mondjam el, hogy észre sem vettük és a város megszépült, rendezetté vált.

Az időjárás kedvezett, nem esett az eső, teljes szélcsendben és napsütésben gyülekeztek az emberek. A csodatételt pontosan a déli harangszóra kezdtem. A tömeg lélegzet visszafojtva figyelte a ceremóniát. Mindent úgy csináltam, ahogyan azt már alaposan begyakoroltam. Nem mondom, hogy nem izgultam, de azzal nyugtattam magam, hogy lesz, ami lesz, én megteszem a tőlem telhető, a többi már nem az én dolgom. Még egy igen veszélyes, utolsó aktus következett, amikor a városra szállt összes átkot hirtelen átölelem, mint egy embert, és a megfelelő varázsigéimmal, no meg a százszor gyakorolt mozdulataimmal annyira elvékonyítom, hogy olyan csomót tudok rá kötni, amit senki a világon, még Belzebub sem tud kibogozni. Minden a tervek szerint történt, ám amikor a csomókötés egyik fázisa miatt, egy másodpercre el kellett engednem az átok-köteget, szempillantás alatt úgy megduzzadt, hogy képtelen voltam a csomózást befejezni. Kivert a víz is, és úgy harcoltam, mint Laokoón és fiai a kígyókkal, de sajnos bármit is tettem, váratlan varázsszavakat hörögtem, nagyon mélyről, bevettem az összes transzcendentális csomózási trükkömet, eredménytelen maradt. Szerencsére az életem nem került veszélybe. Az átkok, mint apró hangtalan fekete rakéták süvítettek a magasba, ott szétrobbantak, és sötétszürke hamuként hullottak ránk.

A szögletes kerék

Fogom a kezét. Ha el kell engednem, rossz érzésem támad, pedig tudom, hogy engednem kell néha...egyre többször, egyre hosszabb időre...itt imbolyog előttem... szembefordulunk a fénnel, szinte láthatatlanná fényesedünk. Két emberalak kontúrok nélkül. Lépkedünk csöndben, ne hallják, hogy erre járunk. Először nem csak ketten voltunk. A kíváncsi siserehad! Mind elmaradnak már mellőlünk: vagy megijedtek tőlünk, vagy egyszerűen csak szánalmas társaságnak tartanak bennünket. Így nem vegyülhetünk. Az utunk szűk és szabad szemmel láthatatlan. Ösvény, mint az indiánoké... lányomaink nem látszanak rajta, mert talpunk sincs. Nyomtalanok vagyunk, bár vannak emlékeink, meg valóságunk, meg álmaink. Egyszerű keretben, műanyag zsinóron lógnak be az égről. Mennyei Tárlat, ahol majd személyesen Isten vezet körbe minket. A megnyitó időpontja ismeretlen. Úgy tudjuk, addig nem találkozunk vele...

A két előadásrészlet

A megoldhatatlan dolgainkról beszéltél. Hogy hiába is tagadjuk, problémáink nagy részét nem tudjuk, mert lehetetlen megoldani. Erről értekeztél, pontosabban azt hiszem, csak ennyit mondtál akkor, pedig többet vártak volna. Sokkal többet. Emlékszel? Csurig volt a terem, lehettek vagy kétszázan, és amikor lementél a pulpitusról... nem tapsolt senki. Nem tapsoltak meg, mert azt várták, hogy bővebben beszélj erről. Hogy győzd meg őket az élet értelméről, meg...de most már mindegy. Volt, ahogyan volt...

Vagy létünk enyészetét éveink egyre szárazabb ágvégein, amikor végre hajlandók vagyunk tudomásul venni halhatatlanságunkat. Szánalmas végkifejletünk rideg axiómáit. Vagy az elemi erejű táncokat, amik nem igazán talp alá valók. És a harangok zúgását, amivel tele van a múltunk, kánonjaink félhangos énekeit a reszkető jövőnkől... aztán a találkozásainkat, amelyek a megoldásoknál sokkal fontosabbak. Amikor a dolgok maguktól érnek össze, amikor bőrünkkel regisztráljuk az érintéseket, hogy nem vagyunk egyedül, hiszen érintenek, érinthetők vagyunk, mert léteünk, mert észrevesznek, mert észreveszünk másokat.

Amikor a derűk derűjét érezzük egy kiadós nyári eső után, és az ujjunkkal önkéntelenül is újabb esőcseppeket rajzolunk a levegőbe... Tovább nem folytathatta. Hangját elnyomta az állva tapsoló tömeg.

Kazán

Sokáig nem mertem elővenni, csak a zsebemben tapogattam, forgattam, ezt a minden oldalán szabálytalan, üszkös valamit. Aztán beléptem a laborba...

A kazánház szűk helyiség volt, és piszkos és furcsán büdös. Benne a kazán valamikor piros színű lehetett, nyoma a rozsdás foltok között, itt-ott még látható. Ha emberhez hasonlítanám olyan, mint egy kivénhedt bádibilder. Nyaka gyakorlatilag nincs, feje a testén, széle-hossza egy. Acéllemez „bőre” alatt víz, ami ha a beállított hőfokra felmelegszik, egy keringető szivattyú cirkuláltatja az épület vascsövein, radiátorain keresztül. Ettől lesz a helyiségekben meleg. A kazán ajtaja és tűztere tekintélyes. Nézze csak meg! Egy ember könnyedén befér. Sőt kényelmesen el is ücsöröghet benne, nyilván ha nincs begyújtva. „Nagy étvágyú” berendezés. Napi másfél mázsa fa. Méteres rönkökből. Télen. Ha mínusz húsz van, akkor a kettő is elfogy. Azért azt meg kell jegyezni, hogy ebben a nagy épületben is jó meleget csinál. Gondoljon csak bele! Csak a folyosó harminc méter hosszú és négy méteres a belmagassága! Ennek a kazánnak ez nem probléma. Egy átlagos télen, egy kamion akác. Ennyi megy el. Akáccal fűtök, mert az ad a legtöbb hőt. Még vizesen is ég. Próbálná a bükköt! Ha nem száraz, azzal aztán el lehet kínlódni... Nem, már sajnos nem él. Jó néhány éve meghalt. Sajnálom szegényt, derék asszony volt, és alig múlt negyven. Élhetett volna még, de hát ilyen az élet...nem tudjuk...

Fiam is volt igen, de meghalt. Legalábbis halottnak nyilvánították. Tulajdonképpen eltűnt. A lányommal együtt. Ennek is már egy jó éve. Hej, pedig de szép gyerekek voltak! Életerősek, vidámak... minden áldott nap eszembe vannak. Gyakran álmodom is velük. Hogy újra élnek, itthon van az egész család...

A szomszédok? Innen a tanyámtól, hál' istennek messze vannak. A legközelebbi is legalább két kilométerre van ide. Azt mondják egyedül élt, de ő is meghalt. Ennek már jó pár éve...ahogy mi ideköltöztünk. Utána nemsokára. Nem voltunk se jó, se rossz viszonyban...

Az kérem, mindegy. Fűteni kell. Ha egyedül vagyok, akkor is. Tudja, szeretem a meleget. Meg az az igazság, hogy szeretek a kazán körül matatni. Nézni a lángokat, hallgatni a duruzsolását... Nem viccelek, ez a kazán valósággal beszél az emberhez. Csak érteni kell a nyelvént! Szóval, jó itt lenni vele. Szórakoztató. Sokszor egész nap itt vagyok a kazánházban, csak éjszakára megyek be. Egyenest az

ágyba. Persze ha ki kell hamuznom, akkor az más, akkor megfürdök. Általában három hetente szoktam kitisztítani, de ha olyanom van, akkor előbb is. Nagyon szeretem csinálni. Látja ezt a mély vödört? Na, ezzel hordom oda, ahol az a nagy kupac áll. Jöjjön csak bátran! Nézze meg ezt a dombot. Lassan vége a télnek, és csak ennyi a hamu. Ez az akác! Fűtenék bükkal! Akkor traktorszámmra hordhatnám szét, annyi hamu lenne! Aztán meg markoljon csak bele! Érti milyen selymes? Ettől puhább dolog nincs ezen a földkerekségen!

A kupac oldalán, az olvadozó hóból valami üszkös feketeség állott ki. Valami oda nem illő apró darab. Ösztönösen zsebre vágtam.



Ferenczi Zsuzsa:
Satyricon,
2012